Ügyszám: 1776/P/2007-3.

[…]

Tisztelt […]!

Ön 2007. szeptember 5-én kelt levelében a RYNART Dolgozók Szakszervezetének nevében beadvánnyal fordult hozzám, és állásfoglalásomat kérte a vállalatnál kialakított adatkezelési gyakorlat tekintetében. Beadványa szerint a vállalatnál a munkavállalók rendelkezésére bocsátott öltözőszekrényeket a munkáltató, illetőleg a biztonsági szolgálat felnyitja, annak tartalmát átvizsgálja, mely eljárás során az érintett munkavállalók nincsenek jelen.

Általános állásfoglalásom a beadványban ismertett ügyben a következő:

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 3. § (1) bekezdése értelmében személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény vagy - törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben - helyi önkormányzat rendelete elrendeli.

Az Avtv. 2. § 1. pontja értelmében személyes adat bármely meghatározott (azonosított vagy azonosítható) természetes személlyel (a továbbiakban: érintett) kapcsolatba hozható adat, az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés. A személyes adat az adatkezelés során mindaddig megőrzi e minőségét, amíg kapcsolata az érintettel helyreállítható.

Az Avtv. 9. pontja értelmében adatkezelés az alkalmazott eljárástól függetlenül a személyes adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így például gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása.

Az Avtv. 5. §-a értelmében személyes adatot kezelni csak meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében lehet. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie e célnak. Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas, csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig.

A kialakult európai uniós, illetőleg az ezzel harmonizáló hazai adatvédelmi gyakorlat szerint a munkavállalót – többek között a személyes adatai védelmén keresztül – megilleti a magánszféra védelméhez való jog a munkahelyén is. A munkáltató a munkavállaló magánszféráját indokolatlanul nem korlátozhatja, így például vagyonvédelem céljából a munkavállaló által a munkahelyre bevitt értéktárgyait, így különösen, ruháit, iratait, táskáit önhatalmúlag nem vizsgálhatja át.

Az Avtv. idézett rendelkezései értelmében a munkavállaló öltözőszekrényének átvizsgálása személyes adatok kezelésével jár, mely adatkezeléshez a jogalapot csak törvény kifejezett erre irányuló rendelkezése, illetőleg az érintett előzetes hozzájáruló nyilatkozata adhatja meg. A jelenleg hatályos magyar törvényi rendelkezések ilyen jellegű felhatalmazást a munkáltatónak nem adnak, így a munkavállaló személyes holmijának, iratainak az átvizsgálása csak az érintett előzetes és önkéntes hozzájáruló nyilatkozata esetében lenne jogszerű.

Az adatkezelés jogalapjának megléte mellett ugyanakkor vizsgálni kell azt is, hogy az adatkezelés megfelel-e az Avtv. 5. §-ában szabályozott célhoz kötött adatkezelés elvének. Ennek értelmében ugyanis csak akkor kezelhető személyes adat, ha a megvalósítani kívánt cél más módon nem érhető el, illetőleg csak a cél megvalósulásához szükséges mértékig.

Tekintettel arra, hogy a tulajdon védelme, vagyis a munkahelyen őrzött értékek védelme más, a munkavállalók magánszférájának csekélyebb mértékű korlátozásával is megvalósítható, a beadványban ismertetett munkáltatói eljárás ellentétes az Avtv. rendelkezéseivel.

Budapest, 2007. október 8.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila